

Didactische en letterkundige analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Het boek telt 284 bladzijden, wat geen probleem is voor lezers op N3 en 3+. Door de titel van het boek en het intrigerende begin zullen lezers op deze niveaus bereid zijn het boek te proberen. Het boek bevat daarnaast veel open plekken en het is aan de lezer om deze in te vullen.
	Uitgave	De omslag van het boek roept een wat duistere sfeer op. Er staat een bleek meisje met knalrode lippen op afgebeeld. Door de behoorlijk grote letters en de korte hoofdstukken zullen lezers het gevoel hebben dat het boek snel leest.
	Interesses	Dit boek is geschikt voor lezers die geïnteresseerd zijn in (het naoorlogse) Amerika, complexe menselijke verhoudingen en de vraag hoeveel je over hebt voor je naasten. Centraal staat het onmogelijke dilemma waarvoor een 15-jarig Amerikaans meisje komt te staan: ben je trouw aan je ouders of aan je eerste grote liefde? Door de vrouwelijke hoofdpersoon en de dingen waar zij zich mee bezighoudt (haar figuur, make-up, kleding, jongens) is het boek meer geschikt voor meisjes.
	Algemene kennis	Het boek doet een beroep op historische kennis over de Tweede Wereldoorlog en de rol die Amerika hierin speelde. Daarnaast is het handig als lezers enige topografische kennis hebben van Amerika (wijken in New York, kustplaatsen in Florida). Niet alle lezers op N3 en 3+ zullen dit laatste hebben, het eerste mag voor deze niveaus bekend worden verondersteld.
	Specifieke literaire kennis	Voor een goed begrip van dit verhaal moeten lezers een onbetrouwbaar vertelperspectief kunnen herkennen en onderscheid kunnen maken tussen het 'vertellend ik' en het 'belevend ik'. Alleen dan zullen zij Evies naïviteit en de vooruitwijzingen in het boek (meestal in de vorm van vertellerscommentaar) opmerken, die het boek zo spannend maken. Voor N3-lezers is dit een mooie uitdaging, lezers op N3+ zouden beide zaken aan moeten kunnen.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het woordgebruik in dit boek is alledaags en eenvoudig. Af en toe komt er een Engels zinnetje in voor, maar het vocabulaire is geen probleem voor lezers op N3 en N3+.
	Zinsconstructies	De zinsconstructies in dit boek zijn niet moeilijk.
	Stijl	Hoewel het taalgebruik op het eerste gezicht eenvoudig lijkt, moeten lezers steeds goed opletten, doordat het verhaal veel (impliciete) vooruitwijzingen naar het (dramatische) eind van het verhaal bevat. Daarmee roept de stijl spanning op, wat het boek heel aantrekkelijk maakt voor lezers op N3+.

Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	<p>De hoofdpersoon, de 15-jarige Evie, ontwikkelt zich van een naïef meisje naar een jongvolwassene. In het verhaal refereert Evie hier zelf aan, waardoor zowel lezers op N3 als op N3+ in staat zijn deze ontwikkeling te doorgronden.</p> <p>De karakters van de overige personages zijn moeilijker te doorgronden, omdat je als lezer het hele verhaal door Evies ogen bekijkt en de beweegredenen van de overige personages daardoor onduidelijk blijven. Niemand is wie hij blijkt te zijn en die onvoorspelbaarheid zullen vooral lezers op N3+ waarderen. Zij zullen genieten van de psychologie van de karakters</p>
	Aantal karakters	In dit boek komen niet erg veel personages voor en deze zijn door hun duidelijke rollen (moeder, stiefvader, hotelgast, aantrekkelijke jongeman) allemaal eenvoudig van elkaar te onderscheiden.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	<p>De verhoudingen tussen karakters in dit boek zijn lastig te doorgronden, omdat iedereen zijn geheimen blijkt te hebben. Omdat de 15-jarige Evie zich eerst van geen kwaad bewust is, blijft het lange tijd onduidelijk wat er precies speelt tussen Joe, Peter, haar moeder en haarzelf.</p> <p>In dit boek maakt de verhouding tussen Evie en haar ouders de grootste ontwikkeling door. Aan het begin van het boek kijkt Evie erg op tegen haar beeldschone moeder en oorlogsheld Joe. Aan het eind van het verhaal kijkt de volwassen geworden Evie heel anders tegen hen aan: ze heeft haar ideaalbeeld uit haar hoofd gezet en wil niet langer op haar moeder lijken. Doordat de ik-verteller hier aan het eind van het boek expliciet op ingaat, zullen lezers op N3 en 3+ deze verhoudingen tussen de personages en de ontwikkelingen kunnen duiden.</p>
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	<p>De spanning in het boek zit vooral in de opbouw naar de climax: door het begin en de vooruitwijzingen op diverse plaatsen in het boek weet je als lezer al dat er iets belangrijks staat te gebeuren. Daarnaast wordt de sfeer steeds onheilspellender (mede door de verwachte orkaan). Lezers op N3 en N3+ zullen van deze spanningsopbouw genieten. Aan het einde van het verhaal winnen de gebeurtenissen aan dramatische intensiteit en volgen ze elkaar bovendien steeds sneller op, waardoor het verhaal eigenlijk steeds spannender wordt.</p>
	Chronologie	Dit boek begint bijna aan het eind van het verhaal. Vanaf hoofdstuk twee volgt een grote flashback tot pagina 250, vanwaar het verhaal samenvalt met het eerste hoofdstuk. Lezers op N3 en N3+ zullen de chronologie prima kunnen volgen, omdat de grootste tijdsprongen duidelijk zijn gemarkeerd.
	Verhaallijn(en)	Het boek gaat over de gebeurtenissen die Evie meemaakt in de zomer van 1947 en de manier waarop zij daarmee omgaat. Verder zijn er enkele impliciete verhaallijnen (de verhouding tussen moeder Bev en Peter, de geschiedenis tussen Peter en Joe, de vermeende seksuele escapades van Bev met allerlei mannen), die een uitdaging vormen voor N3-lezers en het verhaal extra interessant maken voor lezers op N3+.
	Perspectief	Dit boek bevat een ik-verteller (Evie). Je ziet alle gebeurtenissen door haar ogen, waardoor lezers zich gemakkelijk in haar kunnen inleven. Doordat er in dit boek een onderscheid bestaat tussen het 'vertellend' en 'belevend ik' weet je als lezer soms meer dan de naïeve Evie. Evie is als verteller niet altijd betrouwbaar. Lezers op N3 en 3+ zullen het waarderen dat de ik-verteller tipjes van de sluier (in de vorm van vertellerscommentaar) oplicht. Lezers op N3+ zullen het

		ook interessant vinden om deze verteltechnieken nader te onderzoeken.
	Betekenis	<p><i>Ik lieg maar één keer</i> kan op verschillende manieren gelezen worden: als dramatisch liefdesverhaal met een fatale afloop of als een coming-of-age-verhaal.</p> <p>Lezers op N3 en N3+ zullen de onderlinge verhoudingen interessant vinden: iedereen heeft geheimen voor elkaar en niemand speelt open kaart. Ook zullen zowel lezers op N3 en N3+ nadenken over het dilemma waarvoor Evie komt te staan: voor haar familie kiezen door te liegen of de waarheid vertellen en een poging doen de ware gebeurtenissen te achterhalen. Wellicht zullen zij zich afvragen wat zij in zo'n situatie zouden doen en of het een beter is dan het ander. Tot slot zullen sommige lezers op N3+ aan het denken worden gezet over de verhoudingen tussen mensen in het Amerika van net na de oorlog.</p>